

**PROGRAM WSPÓŁPRACY
POWIATU TORUŃSKIEGO Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
I INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU
PUBLICZNEGO NA ROK 2018**

Wstęp

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1817, ze zm.) nakłada na organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego obowiązek uchwalenia rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ww. ustawy. Program współpracy powiatu toruńskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego został opracowany - przez pracowników Starostwa Powiatowego w oparciu o wiedzę i praktykę pozyskaną ze współpracy z liderami organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu toruńskiego - w celu sprecyzowania zakresu oraz reguł jego współdziałania. W Ustawie proponowany jest szeroki zakres zadań merytorycznych dla współpracy. Za celowe uznaje się coroczne wskazywanie priorytetowych zadań po to, by przede wszystkim na ich realizację kierować przeznaczone w budżecie powiatu środki. Podstawowym kryterium określającym priorytetowe zadania będą potrzeby powiatu.

**Rozdział I
Postanowienia ogólne**

§ 1. Ilekroć w treści Programu mówi się o:

- 1) „ustawie” – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1817, ze zm.),
- 2) „Programie” - rozumie się przez to Program współpracy powiatu toruńskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2018,
- 3) „organizacjach pozarządowych” - rozumie się przez to organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ustawy,
- 4) „Powiecie” - należy przez to rozumieć powiat toruński,
- 5) „Zarządzie” - należy przez to rozumieć Zarząd Powiatu Toruńskiego.

Rozdział II

Cel główny i cele szczegółowe Programu

§ 2. 1. Celem głównym programu jest wzmocnienie współpracy między powiatem a organizacjami pozarządowymi służącej budowie społeczeństwa obywatelskiego.

2. Do celów szczegółowych Programu należy:

- 1) wspieranie aktywności społeczności lokalnych oraz tworzenie warunków do powstawania inicjatyw obywatelskich,
- 2) wzmocnienie współpracy powiatu z organizacjami pozarządowymi,
- 3) efektywniejsza realizacja zadań publicznych powiatu przekazanych do realizacji,
- 4) określenie priorytetowych zadań publicznych powiatu na rok 2018.

Rozdział III

Zasady współpracy

§ 3. Podstawowymi zasadami współpracy powiatu z organizacjami pozarządowymi, w oparciu o które odbywać się będzie współpraca są:

- 1) **zasada pomocniczości i suwerenności stron** – powiat, respektując odrębność i suwerenność zorganizowanych wspólnot obywateli, uznając ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących do sfery zadań publicznych współpracuje z organizacjami oraz wspiera ich działalność i umożliwia realizację zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie.
- 2) **zasada partnerstwa** - realizowana będzie m.in. poprzez zapewnienie uczestnictwa organizacji pozarządowych w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, w wypracowaniu sposobów wykonywania tych zadań oraz w wykonywaniu tych zadań publicznych na zasadach określonych w Ustawach. Powiat oczekuje od organizacji pozarządowych aktywnego uczestnictwa w organizowanych spotkaniach tematycznych, konsultacjach aktów prawnych oraz przekazywania informacji o działaniach podejmowanych na swoim terenie.
- 3) **zasada efektywności i uczciwej konkurencji** - powiat i organizacje pozarządowe będą wspólnie dążyć do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców powiatu oraz rozwoju ekonomicznego powiatu. Kierując się tą zasadą, powiat przy zlecaniu organizacjom pozarządowym zadań publicznych do realizacji, dokonywać będzie wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, przestrzegając zasad uczciwej konkurencji.

W składanych przez organizację ofertach realizacji zadania publicznego, powiat oczekuje pełnej i rzetelnej informacji oraz uczciwego przedstawienia swoich zasobów, planowanych działań oraz kalkulacji kosztów ich realizacji.

- 4) **zasada jawności** – powiat udostępnia organizacjom pozarządowym informacje o zamiarach, celach, kosztach i efektach współpracy, a także o środkach finansowych zaplanowanych w budżecie powiatu na realizację zadań publicznych, w których możliwa jest współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz kryteriach oceny projektów.

Zasada jawności obliguje organizacje pozarządowe do udostępniania powiatowi danych dotyczących jej struktury organizacyjnej, sposobu funkcjonowania, prowadzenia przez nie działalności statutowej oraz danych dotyczących sytuacji finansowej.

Rozdział IV

Zakres przedmiotowy

§ 4. 1. Współpraca powiatu z organizacjami pozarządowymi dotyczy realizacji zadań publicznych określonych w art. 4, ust. 1 ustawy, w zakresie odpowiadającym zadaniom powiatu.

2. W 2018 roku przedmiotem współpracy powiatu z organizacjami pozarządowymi jest realizacja zadań publicznych w zakresie:

- 1) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- 2) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- 3) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- 4) turystyki i krajoznawstwa,
- 5) nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa.

Rozdział V

Formy współpracy

§ 5. 1. Współpraca powiatu z organizacjami pozarządowymi ma charakter finansowy oraz pozafinansowy.

2. Współpraca o charakterze finansowym odbywa się w następujących formach:

- 1) zlecenia realizacji zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert, zgodnie z przepisami określonymi w art. 11 ustawy,
- 2) zlecenia realizacji zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert (tzw. tryb uproszczony), zgodnie z przepisami określonymi w art. 19 a ustawy.

3. Współpraca o charakterze pozafinansowym odbywa się m.in. w następujących formach:

- 1) konsultowania z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji,
- 2) organizacji Powiatowego Forum Organizacji Pozarządowych;
- 3) organizacji konkursów promujących ideę działalności społecznej/wolontariatu oraz działania organizacji pozarządowych i liderów lokalnych,
- 4) nagradzania zawodników i trenerów za wysokie osiągnięcia sportowe zgodnie z regulaminem „Wyróżnienia Starosty Toruńskiego za osiągnięcia sportowe”,
- 5) włączania organizacji pozarządowych w działania promocyjne powiatu, m.in. poprzez udział w imprezach promocyjnych, udział w komisjach konkursowych dot. oceny złożonych ofert realizacji zadania publicznego, wyboru „Sołtysa Roku Powiatu Toruńskiego”, „Społecznika Roku Powiatu Toruńskiego” itp.,
- 6) wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i współdziałanie w celu zharmonizowania tych kierunków,
- 7) rekomendowania inicjatyw przygotowanych przez organizacje pozarządowe w przypadku ubiegania się o środki ze źródeł zewnętrznych, poszukiwania partnerów itp.
- 8) udostępniania pomieszczeń będących w dyspozycji Starostwa Powiatowego w Toruniu na potrzeby organizowanych i współorganizowanych przez organizacje pozarządowe spotkań i konferencji o charakterze niekomercyjnym,
- 9) prowadzenie na stronie internetowej powiatu zakładki zawierającej niezbędne informacje dla organizacji pozarządowych,
- 10) umożliwienia umieszczenia na stronie internetowej oraz portalu społecznościowym powiatu informacji o inicjatywach i przedsięwzięciach realizowanych przez organizacje pozarządowe.

Rozdział VI

Priorytetowe zadania publiczne

§ 6. Do zadań publicznych powiatu realizowanych w 2018 roku przy współdziałaniu organizacji pozarządowych należą:

- 1) **zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego** mające na celu wzbogacenie życia kulturalnego powiatu, ułatwienie mieszkańcom dostępu do dóbr kultury i sztuki, rozwijanie i promowanie talentów, podtrzymywanie i wzmacnianie tożsamości i tradycji regionalnej, realizowane w szczególności poprzez:
 - a) wspieranie organizacji wydarzeń artystycznych i kulturalnych np. festiwali, konkursów, przeglądów, wystaw, koncertów, plenerów, spektakli,
 - b) wspieranie organizacji warsztatów, kursów, szkoleń dla dzieci, młodzieży i dorosłych celem wdrożenia do aktywnego uczestnictwa w kulturze i świadomego odbioru oraz konferencji, seminariów, sesji naukowych popularyzujących wiedzę z zakresu kultury, sztuki i dziedzictwa narodowego,
 - c) wspieranie wydawania niekomercyjnych publikacji i wydawnictw popularyzujących kulturę, sztukę i tradycje regionu,
 - d) wspieranie innych inicjatyw i przedsięwzięć promujących tożsamość regionalną, kulturę i sztukę ludową oraz jej twórców;

- 2) **zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej** mające na celu promocję aktywności ruchowej, podnoszenie sprawności fizycznej dzieci, młodzieży i dorosłych, promocję powiatu w kraju i za granicą oraz aktywizację i integrację mieszkańców powiatu poprzez sport, realizowane w szczególności poprzez:
 - a) wspieranie organizacji imprez i zawodów sportowych o zasięgu powiatowym i szerszym,
 - b) wspieranie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w celu ich rozwoju fizycznego i aktywizacji sportowej oraz przygotowania dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo do współzawodnictwa sportowego;

- 3) **zadania z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego** mające na celu upowszechnianie wiedzy i zachowań proekologicznych społeczeństwa powiatu, realizowane w szczególności poprzez:
 - a) wspieranie organizacji konkursów, szkoleń, warsztatów i konferencji,
 - b) wspieranie wydawania niekomercyjnych wydawnictw i publikacji dokumentujących walory przyrodnicze powiatu toruńskiego oraz z prowadzoną edukacją ekologiczną społeczeństwa;

- 4) **zadania z zakresu turystyki i krajoznawstwa** mające na celu upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa, jako formy spędzania czasu wolnego połączonego z poznawaniem walorów przyrodniczych i kulturowych powiatu, realizowane w szczególności poprzez:
 - a) wspieranie imprez o charakterze turystycznym na terenie powiatu,
 - b) wspieranie zadań związanych z promocją walorów turystycznych powiatu, w tym m.in. organizowanych rajdów, konkursów i innych imprez popularyzujących krajoznawstwo i turystykę,
 - c) wspieranie wydawania niekomercyjnych wydawnictw i publikacji promujących powiat w zakresie krajoznawstwa i turystyki;

- 5) **zadania z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa** mające na celu informowanie o obowiązującym stanie prawnym, wskazywanie sposobów rozwiązywania problemów prawnych, pomoc w sporządzeniu pism, ustanawianie pełnomocnictwa w postępowaniach sądowych i sądowno-administracyjnych.

Rozdział VII Okres realizacji Programu

§ 7. Program współpracy powiatu toruńskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2018 będzie realizowany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

Rozdział VIII Sposób realizacji Programu

§ 8. Program będzie realizowany w szczególności poprzez:

- 1) zlecenie realizacji zadań publicznych zarówno w ramach otwartego konkursu ofert jak i z jego pominięciem,
- 2) realizację budżetu obywatelskiego,
- 3) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji,
- 4) organizowanie i współorganizowanie spotkań i konferencji,
- 5) przeprowadzenie konkursu „Społecznik Roku Powiatu Toruńskiego”,
- 6) przeprowadzenie konkursu na „Najciekawszą Inicjatywę Społeczną”,
- 7) organizację Forum Organizacji Pozarządowych,
- 8) udzielanie stałego wsparcia merytorycznego organizacjom pozarządowym przez pracowników Starostwa Powiatowego w Toruniu,
- 9) promowanie działalności sektora pozarządowego poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej i portalu społecznościowym powiatu oraz poprzez obejmowanie patronatem Starosty Toruńskiego przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe.

Rozdział IX Wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu

§ 9. Powiat planuje przeznaczyć na realizację Programu środki budżetowe w wysokości co najmniej 270 000 zł.

Rozdział X

Sposób oceny realizacji Programu

- § 10.** 1. Ocena realizacji Programu dokonywana będzie w oparciu o następujące mierniki:
- 1) liczbę ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych,
 - 2) liczbę organizacji pozarządowych uczestniczących w otwartych konkursach ofert,
 - 3) liczbę ofert złożonych w ramach otwartych konkursów ofert,
 - 4) liczbę organizacji pozarządowych, które otrzymały dotację w ramach otwartych konkursów ofert,
 - 5) liczbę zadań publicznych dofinansowanych w ramach otwartych konkursów ofert,
 - 6) liczbę wniosków złożonych przez organizacje pozarządowe na realizację zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert,
 - 7) liczbę zadań publicznych dofinansowanych z pominięciem otwartego konkursu ofert,
 - 8) wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych,
 - 9) liczbę konsultacji społecznych przeprowadzonych przez urząd.
2. Sprawozdanie z realizacji Programu w 2018 roku w zakresie rzeczowym i finansowym Zarząd przedłoży Radzie Powiatu Toruńskiego do dnia 31 maja 2019 roku.

Rozdział XI

Sposób tworzenia Programu oraz przebieg jego konsultacji

- § 11.** 1. W celu uchwalenia Programu podjęte zostały następujące działania:
- 1) przygotowanie projektu Programu przez Wydział Edukacji i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Toruniu we współpracy z wydziałami Starostwa Powiatowego realizującymi zadania w zakresie pożytku publicznego,
 - 2) zaopiniowanie przez Zarząd projektu Programu w celu poddania go konsultacjom społecznym,
 - 3) ogłoszenie i przeprowadzenie konsultacji Programu zgodnie z uchwałą nr XXXIV/225/10 Rady Powiatu Toruńskiego z 15 października 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji,
 - 4) sporządzenie przez Wydział Edukacji i Spraw Społecznych zestawienia opinii, uwag i wniosków zgłoszonych w ramach konsultacji,
 - 5) zaopiniowanie zgłoszonych opinii, uwag i wniosków przez wydziały merytoryczne Starostwa Powiatowego i rozpatrzenie ich przez Zarząd,
 - 6) sporządzenie i opublikowanie protokołu z przebiegu konsultacji przygotowanego zgodnie z zapisami uchwały, o której mowa w ppkt. 3 niniejszego paragrafu,
 - 7) ponowne zaopiniowanie przez Zarząd projektu Programu uwzględniającego wyniki konsultacji (nie dotyczy w przypadku braku zgłoszonych opinii, uwag i wniosków w ramach przeprowadzonych konsultacji) i skierowanie go pod obrady Rady Powiatu Toruńskiego,
 - 8) podjęcie przez Radę Powiatu Toruńskiego uchwały przyjmującej Program.

2. Realizacją i koordynowaniem Programu zajmuje się Wydział Edukacji i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Toruniu.

Rozdział XII

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w konkursach

§ 12. Postępowania konkursowe na wykonanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań samorządu powiatowego w 2018 roku przez organizacje pozarządowe i inne podmioty w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, turystyki i krajoznawstwa, nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa przebiega dwuetapowo:

- 1) Etap I - sprawdzenie ofert pod względem formalnym,
- 2) Etap II- ocena ofert pod względem merytorycznym oraz określenie wysokości przyznanej dotacji.

§ 13. 1. Ocena formalna polega na sprawdzeniu zgodności oferty z wymogami określonymi w ogłoszeniu konkursowym. Oceny tej dokonują pracownicy merytoryczni Wydziałów wskazani - w drodze odrębnego Zarządzenia - przez Starostę Toruńskiego. Ocena ofert odbywa się w oparciu o kartę oceny oferty opracowaną przez pracownika Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Toruniu – w zakresie zadań, których mowa w § 4, pkt.2 ppkt 1-4 Programu oraz pracownika Wydziału Organizacyjnego – w zakresie zadania, o którym mowa § 4, pkt. 2, ppkt 5. Karta ta przyjęta zostanie w drodze Zarządzenia, o którym mowa powyżej.

2. W przypadku stwierdzenia błędów formalnych informuje się oferentów o możliwości ich uzupełnienia i poprawienia w terminie 5 dni roboczych od daty telefonicznego, mailowego bądź pisemnego powiadomienia. Nie dotyczy ofert składanych w odpowiedzi na konkurs na realizację zadań publicznych, o których mowa w § 4, pkt 2, ppkt 5 Programu.

§ 14. 1. Do oceny merytorycznej dopuszcza się wyłącznie oferty spełniające wymogi formalne.

2. Oceny merytorycznej oferty dokonuje Komisja wskazana przez Starostę Toruńskiego w drodze odrębnego zarządzenia. W skład Komisji powoływane będą osoby zgodnie z zapisem art. 15 ust. 2b, 2d, 2 da i 2 e ustawy.

3. Prace Komisji odbywają się na posiedzeniach zamkniętych, w których uczestniczy co najmniej 50 % członków, w tym przewodniczący.

4. Członkowie Komisji podpisują oświadczenie o bezstronności.

5. Komisja dokonuje oceny punktowej ofert – złożonych na realizację zadań, o których mowa w § 4, pkt. 2, ppkt. 1-4 Programu - w skali od 0(min) do 7 (max) pkt. przyznawanych w następujących kryteriach:

- 1) **wartość merytoryczna projektu** (w tym zasięg i ranga zadania, uzasadnienie potrzeby realizacji zadania, określenie grupy docelowej, spójność zaplanowanych działań i ich rozplanowanie w czasie, znaczenie realizacji zadania dla społeczności i odbiorców oraz proponowaną jakość wykonania zadania – skala ocen od 0(min) do 7 (max) pkt;
- 2) **koszt realizacji projektu** (czy budżet projektu jest kompleksowy, czytelny (zrozumiały), czy występuje adekwatność proponowanych kosztów do planowanych działań, zasadność przyjętych stawek jednostkowych w odniesieniu do cen rynkowych, relacje kosztów do planowanych rezultatów) - skala ocen od 0 (min) do 7 (max) pkt;

- 3) **wysokość wnioskowanej dotacji od powiatu, porównanie jej z planowanymi źródłami dofinansowania projektu z innych źródeł oraz planowany wkład rzeczowy, osobowy** (w tym świadczenia wolontariuszy i praca społeczna członków – skala ocen od 0 (min) do 3 (max) pkt;
- 4) **możliwość realizacji zadania przez oferenta**, w tym posiadanie zasobów rzeczowych i kadrowych (posiadany sprzęt, lokal, materiały oraz kompetencje osób zaangażowanych w realizację zadania – zatrudnianych i wolontariuszy oraz partnerów i wykonawców) – skala ocen od 0 (min) do 4 (max) pkt;
- 5) **doświadczenie oferenta w realizacji zadania o podobnym charakterze i zasięgu** (w tym doświadczenia z dotychczasowej współpracy ze Starostwem Powiatowym w Toruniu) – skala ocen od 0 (min) do 2 (max) pkt;
- 6) **zakładane rezultaty realizacji zadania** (w tym zakładane efekty ilościowe i jakościowe, trwałość efektów po zakończeniu realizacji zadania, znaczenie realizacji zadania dla społeczności i odbiorców) – skala ocen od 0 (min) do 7 (max) pkt.

Minimalny próg umożliwiający przyznanie dotacji wynosi 60% sumy punktów możliwych do uzyskania.

6. Kryteria oceny ofert zgłaszanych w odpowiedzi na konkurs na realizację zadania, o którym mowa w § 4, pkt.2, ppkt. 5 Programu ogłaszane będą każdorazowo w ogłoszeniu konkursowym dotyczącym niniejszego zadania.

7. Ocena dokonywana jest przy pomocy indywidualnych kart oceny, ostemplowanych pieczęcią Starostwa Powiatowego w Toruniu, zawierających zestawienie ofert.

8. Na podstawie indywidualnych kart oceny oferty - odpowiedni merytorycznie do realizowanego zadania pracownik Wydziału - sporządza uśrednioną kartę oceny oferty.

9. Uśredniona karta oceny oferty zostaje przekazana Zarządowi. Wraz z uśrednioną kartą oceny projektu - odpowiedni merytorycznie do zakresu realizowanego zadania - Wydział Starostwa Powiatowego może przedstawić Zarządowi wstępną proponowaną kwotę dotacji (dotyczy realizacji zadań, o których mowa w § 4, pkt. 2, ppkt 1-4 Programu).

10. Ostateczną decyzję o zleceniu zadania i udzieleniu dotacji, w tym określeniu jej wysokości podejmuje Zarząd.

§ 15. Pełną dokumentację konkursową przechowuje się w merytorycznych Wydziałach Starostwa Powiatowego w Toruniu.